

Jaarplan NORA 2018

Planning betreffende ontwikkel- en beheeractiviteiten
Nederlandse Overheid Referentie Architectuur

CONCEPT v0.3

CONCEPT

Auteur Project team NORA (ICTU)

Versie Concept versie 0.3

Datum 10 november 2017

Omvang 9 pagina's

Versie controle

Versie	Datum	Auteur	Wijziging
0.1	1 nov 2017	NJa	Initiële versie Norbert Jansen
0.2	8 november	NJa	Opmerkingen Eric Brouwer en Marieke Vos verwerkt
0.3	10 november	NJa	Opmerkingen Saco Bekius verwerkt

Inhoud

1. Inleiding	4
Inhoud van de NORA	4
NORA Familie en werkwijze NORA	4
Rol van de gebruikersraad	5
Beheer en doorontwikkeling noraonline	5
Financiering en prioritering	6
2. Ambities en plannen 2018	7
3. Begroting	9

CONCEPT

1. Inleiding

Voorliggend document bevat het Jaarplan 2018 voor de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA). De NORA is onderdeel van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) en staat op de agenda van de Regieraad Interconnectiviteit. Dit laat onverlet dat de afspraken (principes) als vastgelegd in de NORA overheidsbreed geldend zijn, en daarmee de vier regieraden en aldaar behandelde thema's raken. De beleidsverantwoordelijkheid voor de NORA ligt bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in het bijzonder de Directie Informatiesamenleving en Overheid (DIO).

De ontwikkeling en het beheer van de NORA is als uitvoeringsprogramma belegd bij de Stichting ICTU (ICTU).

In dit Jaarplan worden de doelen en activiteiten voor 2018 op hoofdlijnen geschetst. Dit plan wordt in concept versie aan geboden aan de gebruikersraad. Naar aanleiding van de opmerkingen uit de gebruikersraad wordt een nieuwe versie van dit plan gemaakt, dat wordt voorgelegd aan de regieraad Interconnectiviteit. Na verwerking van de opmerkingen uit de regieraad Interconnectiviteit wordt het Jaarplan vastgesteld.

Op basis van het vastgestelde Jaarplan wordt vervolgens in afstemming en overleg met de gebruikersraad NORA het plan uitgevoerd door het projectteam van ICTU.

Inhoud van de NORA

Bindende afspraken

De afspraken binnen NORA staan niet op zichzelf, maar hebben tot doel om digitale dienstverlening in de publieke sector mogelijk te maken en de kwaliteit te verbeteren. De bindende afspraken (Basisprincipes en Afgeleide Principes) helpen bestuurders hun doelen te bereiken en zijn gebaseerd op de praktijkervaring van architecten en materiedeskundigen. Zodra de beleidsdoelen wijzigen en zodra er in de praktijk nieuwe kennis wordt opgedaan moeten deze afspraken worden geactualiseerd of aangevuld.

Thema's en focusgebieden

Het is dus essentieel dat kennis wordt opgebouwd en gedeeld over actuele inhoudelijke onderwerpen die nu al raken aan architectuur of waarvan te verwachten is dat ze dat binnen een paar jaar doen. In inhoudelijke thema's komen vragen en knelpunten uit de praktijk samen met de kennis van materiedeskundigen en architecten die ze kunnen adresseren. Dit kan leiden tot aanpassingen in de afspraken. Daarnaast worden er concrete normen en maatregelen ontwikkeld die helpen om de afspraken in de praktijk te brengen.

Lijsten en verwijzingen

Architecten, projectleiders en beleidsmedewerkers passen de afspraken in hun eigen praktijk toe. Om hierbij effectief gebruik te maken van de bestaande oplossingen en kennis ontsluit NORA deze zoveel mogelijk in direct verband met de afspraken. Zo verwijzen de principes over standaardoplossingen bijvoorbeeld naar bestaande standaarden en bouwstenen, en die over het beschrijven van gegevens naar bestaande gegevenswoordenboeken. Voor het leggen en actueel houden van deze verbanden werkt NORA zoveel mogelijk samen met de gegevenseigenaren, zoals het Forum Standaardisatie. Slim verwijzen heeft hier de voorkeur boven zelf informatie verzamelen.

NORA Familie en werkwijze NORA

Goede digitale dienstverlening aan burgers en ondernemers vraagt steeds meer om samenwerking tussen verschillende overheidsonderdelen en/of publiek-private ketens. Dat vraagt om goede afspraken op nationaal niveau (NORA), maar ook om concrete afspraken op de onderliggende niveaus: bestuurslagen, domeinen, ketens en organisaties bepalen de randvoorwaarden waarbinnen projecten bouwen en systemen informatie uitwisselen. Het is belangrijk dat al die afspraken op verschillende niveaus elkaar niet

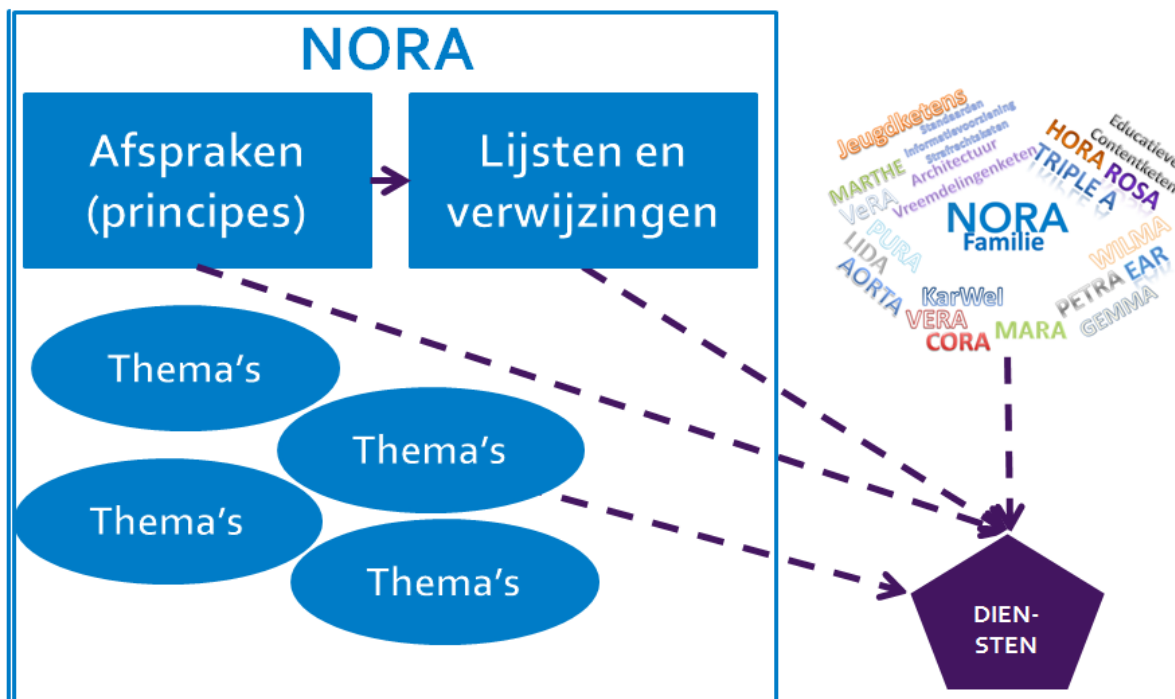
Pagina

4/9

tegenspreken, maar juist versterken.

De generieke afspraken in de NORA zou daarom de gedeelde kern moeten zijn van de specifieke afspraken die gemaakt worden in architecturen, domein- en keten- en enterprise architecturen. NORA is ook de plek waar verschillen tussen domeinen en organisaties op tafel komen te liggen en we een oplossing zoeken die recht doet aan de praktijk. Zodat we generiek doen wat generiek kan en specifiek wat specifiek moet. NORA investeert daarom in de zogenaamde NORA Familie: alle formele architecturen in de publieke sector en de individuele architecten die samen werken aan de Digitale Overheid.

De online kern van de NORA Familie vormt noraonline, waar alle kennis ontsloten wordt en waar alle bijeenkomsten in de agenda komen te staan. Maandelijks vinden meer dan 6000 bezoekers deze website, die daarmee haar rol als informatiebron waarmaakt. Offline ontmoetingen, gesprekken en discussies zijn echter de kern van kennisopbouw en doorontwikkeling, dus het komende jaar zet NORA in op meer verbinding tussen off- en online activiteiten. Kernpunt hierbij is het versterken en uitbouwen van de community van architecten die zich on- en offline thuis voelen in de NORA.

Manier van werken projectteam NORA

Rol van de gebruikersraad

De aansturing over de wensen betreffende NORA en over de samenwerking binnen NORA is belegd in de gebruikersraad NORA. Hierin zijn de afnemers van NORA vertegenwoordigd en wordt de richting van de veranderingen en vernieuwingen in NORA bewaakt.

Beheer en doorontwikkeling noraonline

Onder deze post vallen alle activiteiten die de wiki noraonline betreffen, inclusief het ontsluiten van externe bronnen, de structuur van de wiki en het inhoudelijk aanpassen van content. Ook het begeleiden van materiedeskundigen en communities bij het bewerken van content in de NORA valt hieronder.

Beheer en doorontwikkeling van NORA gebeurt vraaggericht. Die vraag komt bij het projectteam binnen vanuit de Regieraad Interconnectiviteit (wijziging beleidsdoelen), vanuit de NORA

Pagina

5/9

Gebruikersraad en NORA Familie (nieuwe kennis uit de praktijk) en vanuit gebruikersonderzoek en monitoring (feedback over de manier waarop de NORA ontsloten wordt).

In het voorliggend Jaarplan wordt op de verschillende onderdelen ingegaan.

Financiering en prioritering

Het beschikbare budget voor de NORA bedraagt naar verwachting € 420.000,=. Bij de aanwending van dit budget is prioritering en aanscherping van doelen essentieel om optimale resultaten te halen binnen het financiële kader. Om die reden worden in dit Jaarplan de aandachtsgebieden waarin wordt geïnvesteerd expliciet benoemd. Voor additionele activiteiten dient in voorkomende gevallen extra financiering gezocht te worden.

CONCEPT

2. Ambities en plannen 2018

De Regieraad Interconnectiviteit heeft verzocht meer focus aan te brengen in het NORA Jaarplan bij het doorontwikkelen van NORA. In overleg met de Gebruikersraad is in 2017 een drietal focusgebieden uitgewerkt:

1. Authenticatie en identificatie
2. Privacy by design
3. Digitale Mobiliteit

In 2018 zijn deze focusgebieden nog steeds actueel en worden inclusief deze focusgebieden de volgende activiteiten en prioriteiten voorzien (zie bijlage voor details):

Beheer & Doorontwikkeling

Dit betreft activiteiten die moeten plaatsvinden om NORA in de lucht te houden, samenwerking met NORA en dochters te ondersteunen, wijzigingen aan te brengen en om beheerders van NORA dochters te ondersteunen.

Meer in detail zijn deze activiteiten:

- Monitoring gebruik en gebruikerstevredenheid en acties die hieruit voort komen.
- Ontsluiten van externe bronnen in NORA. (In ieder geval doorlopend: Monitor Open Standaarden, ISOR-normenkaders, Standaarden Forum Standardisatie)
- Integreer nieuwe content in NORA Kennismodel & structuur wiki
- Actualisatie & inhoudelijke wijzigingen
- Begeleiding contactpersonen en trekkers van inhoudelijke onderwerpen in de wiki
- Technisch onderhoud wiki

Community en NORA Familie

Dit betreft activiteiten om de NORA familie inclusief dochters te ondersteunen en te versterken en het representeren van NORA familie naar buiten toe.

Meer in detail zijn deze activiteiten:

- Communityplan om online en offline activiteiten in samenhang te bekijken en de community als geheel te versterken (beloofd in advies dochters)
 - Bijhouden jaaragenda en ondersteuning bijeenkomsten (inclusief terugkoppeling in wiki)
 - Verspreiden van nieuws in de community (Familienieuwsbrief, twitter, nieuwsberichten, mails, presentaties, bijeenkomsten)
 - Ondersteunen en versterken van initiatieven uit de community (bijvoorbeeld gegevensmanagement, Software voor Data op het Web Community, nieuwe architecturen)
 - Leggen, onderhouden en versterken van contacten binnen de community
 - Versterken online en offline verwijs- en overerffuncties binnen de NORA Familie (op het gebied van thema's beloofd in advies dochters, voor andere onderdelen al eerder beloofd)
- Representatie van NORA Familie naar buiten toe (BZK, Europa, Regieraad, NAF)

Inhoudelijke onderwerpen die doorlopen

Dit betreft toezegging op onderwerpen waar we aandacht aan moeten geven.

Meer in detail zijn deze activiteiten:

- PSA (meest bezochte pagina in NORA, maar duidelijk behoefte aan verbeterde voorbeelden en heldere definitie blijkt uit meerdere gesprekken in NORA Familie en gebruikersonderzoek)
- Vijflaagsmodel, theorie en toepassing (uit gebruikersonderzoek blijkt behoefte aan meer uitleg)
- Thema Gegevensmanagement in samenwerking met GEMMA (mijn inschatting is heel 2018 nog met

Pagina

7/9

verschillende tussenresultaten in de wiki)

- Starten met peer-reviews vanuit NORA (is beloofd in Advies dochters, moet nog goed worden uitgewerkt)
- Ondersteuning NORA Familie in communicatie met bestuurders (is beloofd in Advies dochters, verschillende opties hebben op tafel gelegen voor het hoe, van heroptuigen van de oude opleiding vanuit BZK die architecten met bestuurders leert praten via tactisch inzetten van contacten binnen het netwerk tot een kennissessie om ervaringen uit te wisselen)
- Relatie NORA en EIF/EIRA en volgen van Europese ontwikkeling van Bouwstenen
- Thema Data op het Web (vervolg van Dataficering uit vorige jaarplan, o.a. Gegevensmanagement, LinkedData en OpenData vallen hier onder)
- Thema Duurzame Toegankelijkheid (Samenwerking Nationaal Archief)
- Thema Geo (Samenwerking Geonovum)
- Thema Semantiek / Nationaal Semantisch Vlak (Samenwerking met o.a. Kadaster)
- Thema Zaakgericht Werken (een van de meest bezochte pagina's in de wiki gaat inhoudelijk elke maand achteruit zolang er geen trekker gevonden is)
- Visualisatie, zowel vaardigheden als gedeelde beeldtaal/repository op basis van GDI (behoefte geuit in en na afloop Gebruikersraad 20 juni 2017)
- Ondersteuning bij opzet overkoepelende referentiearchitectuur in de zorg (betrokkenheid toegezegd, behoefte vanuit LIDA, ZiRA, PuRA en opnieuw geuit op Kraamvisite ZiRA)

Bijeenkomsten die worden gepland in 2018.

- 6 Gebruikersraden
- Kennissessies focusgebieden & bijeenkomsten expertgroepen
- Sessie(s) gericht op beheerders en ontwikkelaars architecturen, bedoeld als intervisie/kennisdeling hoe je zoiets goed aanpakt (komt voort uit feedback https://www.noraonline.nl/wiki/Kraamvisite_ZiRA_20_september_2017)
- Sessie(s) gericht op bestuurders en/of de combi van architecten en bestuurders (beloofd in advies dochters)

De drie focusgebieden.

Voor ieder focusgebied bestaan de activiteiten uit het organiseren van een community rond het focuspunt, van sessies met een community rond het focuspunt, het ophalen en delen van resultaten via NORA rond het focuspunt.

Inhoudelijke onderwerpen die doorlopen omvat een veelheid aan onderwerpen, we kunnen niet alles doen. We stellen hiervoor een beperkt budget beschikbaar en zullen in de loop van 2018 bepalen wat we hiervoor kunnen doen.

De drie focuspunten zijn op dit moment Digitale Mobiliteit, Privacy by Design en Authenticatie. Mogelijk ronden we één van de focuspunten af in 2018. In overleg met de gebruikerraad NORA zullen we in dat geval een ander onderwerp kiezen om zo mogelijk nog in 2018 mee te starten. Hiervoor zal het overschietende budget van het aflopende focuspunt worden aangewend.

3. Begroting

Voor de NORA wordt, overeenkomstig de overeenkomst tussen het ministerie van BZK en ICTU € 420.000 op jaarbasis beschikbaar gesteld voor beheer en doorontwikkeling. Op basis van de eerdere benoemde activiteiten en speerpunten is de begroting voor 2018 als volgt opgebouwd:

1. Beheer en doorontwikkeling NORA - € 170.000,-
2. Community en dochters € 60.000,-
3. Inhoudelijke onderwerpen die doorlopen € 20.000,-
4. Bijeenkomsten gepland in 2018 €20.000,-
5. Digitale Mobiliteit €50.000
6. Authenticatie €50.000
7. Privacy by Design €50.000

CONCEPT